

اشاعه مالکیت فکری

تالیف:

مقداد محمدیان

(مدرس دانشگاه)

ویراستار:

عبدالرضا آزاد

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

سرشناسه	:	محمدیان، مقداد، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور	:	اشاعه مالکیت فکری / تألیف مقداد محمدیان؛ ویراستار عبدالرضا آزادی.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۰ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۳۶-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	مالکیت معنوی
موضوع	:	Intellectual property
موضوع	:	حق مولف
موضوع	:	Copyright
شناسه افزوده	:	آزادی، عبدالرضا، ۱۳۳۸ - ویراستار
رده بندی کنگره	:	۳۹۰ ۳۴۰/۱۵ الف K
رده بندی دیویی	:	۳۴۶/۰۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۶۹ ۶

ویراستار و قانون یار

اشاعه مالکیت فکری

تألیف: مقداد محمدیان

ویراستار: عبدالرضا آزادی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۱۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۳۶-۷

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (چراغ دانش سابق)

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 فصل اول
۹	 کلیات
۴۳	 فصل دوم
۴۳	 بررسی و شناخت حقوق مالکیت فکری
۷۵	 فصل سوم
۷۵	 آثار مشترک و جمعی در حقوق مالکیت فکری
۹۷	 فصل چهارم
۹۷	 نتیجه گیری و جمع بندی
۱۰۷	 منابع و مآخذ

مقدمه

اثری که در نتیجه همکاری چند نفر به وجود می‌آید ممکن است دارای وضعیت‌های متفاوت باشد. ممکن است همکاری با هماهنگی و سازماندهی شخصی حقیقی یا حقوقی و یا با هماهنگی بین خود مؤلفان بدون دخالت شخص ثالث صورت گیرد. در این همکاری ممکن است سهم مشارکت کنندگان قابل تعیین و یا غیرقابل تعیین باشد. مشارکت هریک ممکن است از یک نوع و یا انواع گوناگون باشد، به عنوان مثال، اثر دارای عناصر ادبی و هنری باشد، یا اینکه از یک نوع مثلاً ادبی تنها باشد (کلمبه، ۱۳۸۵، ص ۵۴). این امکان وجود دارد که مؤلف در تهیه اثر از اثر سابق بهره گرفته باشد که در این صورت از اثر جدید تحت عناوین گوناگون ثانوی، مشتق یا اشتقاقی یاد می‌شود. این نوع آثار شامل اقتباس، ترجمه، جنگ در زمینه ادبی و تنظیم در زمینه موسیقی و تبدیل در زمینه هنرهای پلاستیکی (تجسمی) می‌شود. اگر صرفاً سابق در تهیه اثر دوم همکاری داشته باشد اثر دوم ثانوی نیست، بلکه اثر مشترک تلقی می‌شود. به هر حال امکان اینکه یک اثر مشترک در عین حال ثانوی هم باشد، وجود دارد.

چنانچه کلیه آثار آفریده شده توسط دو یا چند نفر را، اینکه همکاری بین آنها به‌طور مستقیم و یا غیرمستقیم باشد را مرکب بنامیم، در این صورت آثار مرکب دارای انواع گوناگون اشتقاقی، جمعی و مشترک خواهد بود. آثار جمعی و مشترک به لحاظ شباهت‌های فراوان در برخی نظام‌های حقوقی و تألیفات پاره‌ای مؤلفان (نوروزی، ۱۳۸۱، ص ۱۰۹) با یکدیگر خلط شده‌اند. هدف این نوشتار بررسی مفاهیم یاد شده، ترسی و تعیین حقوقی آنها و تعیین ملاک تشخیص آن دو است. در رشته حقوق مالکیت فکری مؤلفان به اعتبار آثارشان مورد حمایت می‌باشند. اگر در آفرینش اثر افراد متعدد شرکت کرده باشند، در این صورت طبیعی است که کلیه مؤلفان با توجه به میزان و نحوه مشارکت آنها مشمول حمایت قرار گیرند. به عبارتی دیگر نحوه مشارکت آفریننده در آفرینش اثر عامل تعیین‌کننده در نوع و عنوان اثر و نیز تعیین حقوق شریک همکار و اجرای آن است. در اکثر نظام‌های حقوقی

به عناوین اثر مشترک و جمعی به عنوان آثاری که در نتیجه فعالیت دو یا چند نفر حاصل می‌شود اشاره شده است، بدون اینکه بر مفهوم این اصطلاحات، نوع و میزان حقوق اختصاصی بین آنها اتفاق نظر وجود داشته باشد (ر.ک. صادقی، ۱۳۸۶، ص ۲۲۱)

در برخی قوانین معیار تشخیص اثر جمعی از اثر مشترک تشخیص و تعیین مؤلف هر بخش قرار گرفته است، با این توضیح که اگر مؤلف هر بخش مشخص باشد اثر جمعی و در غیر این صورت اثر مشترک خواهد بود. قانون‌گذار نیز تحت تأثیر برخی قوانین بیگانه طی ماده ۶ قانون حمایت از حقوق مؤلفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸، و نیز ماده ۱۱ آیین نامه اجرایی مواد ۱۷ و ۱۲ قانون حمایت از یاد آورندگان نرم افزاری رایانه‌ای به تعریف اثر مشترک پرداخته است. ۱. به منظور ارزیابی و برآورد شده ابتدا اثر جمعی (الف)، سپس اثر مشترک (ب)، با تأکید بر حقوق فرانسه مورد بررسی قرار می‌گیرد، سرانجام نقد مواد قانونی مربوط در حقوق داخلی با توجه به بررسی صورت گرفته، بجه این تحقیق را تشکیل خواهد داد.